

Stat' podzim 04 – Předmět a metodika, 2. verze, 8. ledna 2005

cejna- rová	30	<p>pojmy: Tam, kde definujete „profil“ byste asi měla uvést ty „základní charakteristiky“ odbornosti sociálního pracovníka“, ze kterých potom vycházejí DVO. Termín „profese“ neoznačuje totéž, co termín „odbornost“. „Odbornost“ je stupeň zvládnutí předpokladů výkonu profese. „Pro-fese“ je sociální instituce. Odbornost je ale třeba vymezit ve vztahu k profesi, protože každá „profese“ vyžaduje zvládnutí odlišných předpokladů výkonu pro ni charakteristických činností. „Profil“ je pak soubor charakteristik (indikátorů) s jejichž pomocí je možné identifikovat stupeň nebo kvalitu odbornosti konkrétních lidí, to je stupeň nebo kvalitu naplnění předpokladů pro výkon činností dané profese těmito lidmi. Takže bych raději mluvil o „profilu sociálního pracovníka“ a definoval bych ho asi jako „soubor charakteristik, s jejichž pomocí je možné identifikovat stupeň naplnění předpokladů pro výkon činností sociální práce konkrétním pracovníkem nebo souborem pracovníků“. Při tomto vymezení je logické se ptát, jak ti, kdo jsou zařazení na pozici „sociální pracovník“, naplňují odbornost sociální práce jako profese. Charakteristiky profilu sociálního pracovníka, na které se ptáte nejsou jistě úplné. Nebylo by špatné, kdybyste při v poznávacím cíli a následně také v při vymezování pojmu „profil“ u-přesnila, že Vám jde o <i>profil sociálního pracovníka z určitého hlediska</i> – z hlediska, které je společným jmenovatelem Vámi uvažovaných charakteristik odbornosti. Ty se týkají převážně identifikace s oborem a méně podrobně se noří do obsahu kvalifikace – na tu se ptají jen rámcově, po-šechně. Neptáte se např. na hloubku a komplexnost zvládnutí teoretických východisek výkonu oboru, ani na osvojení etických předpokladů toho-to výkonu. DVO: Zaměňujete někdy otázky pro výzkumníka (DVO) za otázky pro respondenta. Týká se to otázky, kterou později vybíráte pod číslem 7 – upravil bych ji na: „Co považují pracovníci v dané pozici za sociální práci?“ Pozor též na otázku: „Je zaměstnavatelem podporován Váš osobní růst?“ (ot. č. 6) Není to DVO, ale operacionální otázka. Asi měla zjišťovat podmínky kvalifikačního růstu na pracovišti, ale to nevím jistě.</p>
elznic	10, 20	<p>DVO: První hypotéza nemá oporu ve vymezených pojmech. Pokud by měla, namísto „individuální determinace“ byste asi uvedl konkrétní individuální faktory? Nebo Je tato „hypotéza“ spíše apriorním předpokladem, který ani nechcete ověřovat? Druhá hypotéza by asi měla předpokládat ty formy, které jsou uvedeny v teorii. Jinak by bylo třeba zformulovat jen DVO a počítat s kvalitativním přístupem. Možná by byla vhodná ještě jedna hypotéza – že mohou existovat ještě další, teorii nepředpokládané formy. Pouze třetí hypotéza je vymezena jako hypotéza. Nebylo by marné zformulovat DVO, aby bylo jasné na jaké otázky uvedené hypotézy reagují. Metodika: Myslím, že kvantitativní strategií a dotazníkem se přitom, jaké otázky si kladete, nemůžete. Spíše míříte k „vysvětlení“ (viz hypotéza 3). <i>Operacionalizace</i> je velmi rámcová. Aby byla operacionalizace úplná, měl byste ještě u jednotlivých indikátorů uvést jejich operacionální podobu. Ale to v tomto případě není nutné. Jen jestli se to dozví čtenáři statě?</p>
fialová	0, 20	<p>Je to mnohem lepší. pojmy: Stále není vymezeno, co to je „dostatečná síť zařízení zabývající se výchovou a vzděláváním dětí a mládeže s mentálním postižením“. DVO: Vzhledem k tomu, že jste nevymezila pojem „dostatečná síť zařízení zabývající se výchovou a vzděláváním dětí a mládeže s mentálním postižením“ není jasné, odkud se DVO vzaly. Každá DVO vyjadřuje jednu charakteristiku „sítě“. U DVO 2 je problém, že se neptá na vztah k poptávce (na dostupnost, resp. na schopnost uspokojit poptávku). To je způsobeno tím, že výše nemáte vymezenou „dostatečnost“, která je asi dána relací nabídky k poptávce, to je „dostupností“ a „schopností uspokojit poptávku“, případně poskytnout služby potřebné kvality. metodika: V rubrice „metoda“ uvádíte pojem „analýza“, který je tak obecný, že vůbec neříká, jakým způsobem „tu věc vlastně chcete zkoumat. Jaký typ analýzy jste prováděla a co bylo jeho cílem? Popis stavu věcí? „Strategii“ jste zvolila, ještě byste tuto volbu měla zdůvodnit. Popisujete. Při zkoumání dostupnosti a výskytu určitých pracovníků a služeb by asi <i>jednotkou zkoumání</i> měla být vztah sítí zařízení z hlediska schopnosti uspokojit poptávku. <i>Jednotkou zjišťování</i> nejsou úřední dokumenty, ale jejich autoři a úřady, které je vyhotovují. To, co popisujete, je záměrný výběr zařízení. Operacionalizaci: U DVO 1 a 3 chybí charakteristika poptávky a dostupnosti.</p>

haluzová	0, 10	<p>pojmy: Pojem „sociální událost“ není vymezen. Říkáte, s čím s. událost způsobuje, ale neříkáte, co to je a jaké to má charakteristiky. DVO: Stále chybí dvě podstatné DVO: 1. „Jaký je výskyt sociálních událostí v životě seniorů v různých regionech?“ a 2. „Jak regionální diference starobních důchodů a dostatečnost sítě služeb pro seniory v různých regionech ovlivňuje výskyt sociálních událostí v životě seniorů?“ Z metodiky plyne, že míříte ke kvantitativní strategii. Asi by to tedy chtělo hypotézy – předpokládané odpovědi na DVO. To by Vám umožnilo jasně vymezit proměnné, které chcete sledovat. metodika: <i>Metoda</i> není vymezena. Sekundární analýza a syntéza jsou v tomto kontextu techniky. Strategie, kterou uvádíte, přesně reaguje na výše zmíněnou a Vámi neuvedenou DVO 2. Kromě <i>techniky</i> „studium dokumentů“ jste asi užívala nějakou techniku statistické analýzy – to je to „porovnávání statistických ukazatelů“. Tuto techniku by to chtělo vymezit přesněji – jaké ukazatele a jak jste porovnávala. Bez toho není jasné, jak budete zjišťovat vliv výše důchodů a dostupnosti zařízení na výskyt sociálních událostí. Jednotka zjišťování: Přesněji ČSÚ a jeho databáze. Operacionalizace: Uvedené indikátory neumožňují zjistit „dostupnost zařízení“ – nevyjadřují relaci mezi poptávkou po službě a její nabídkou a vliv podmínek poskytování na možnost užití služby seniorem. Nejsou uvedeny indikátory výskytu sociálních událostí.</p>
hotová	30	<p>pojmy: Doporučuji pracovat se širšími pojmovými celky (např. „vzdělávání mentálně retardovaných“ a „zvládnutí trivia mentálně retardovaným“). Ale tak, jak jste pojmy vymezila jsou použitelné. Trochu nejasné je adjektivum „následné“. Nevím přesně po čem zvládnutí trivia následuje, ale předpokládám, že po vzdělávání. Nebylo by vzhledem k celoživotní povaze vzdělávání hovořit o „zvládnutí trivia mentálně retardovaným v rámci dlouhodobého procesu vzdělávání“? Prosím, zvažte, zda by nebylo lépe přiklonit se k eticky citlivější jazykové konvenci a hovořit místo o „mentálně retardovaných“ raději o „lidech s mentální retardací“. DVO: <i>První DVO</i> je mírně nepřesná, patřilo by: „V jakých oblastech došlo u klienta s mentální retardací ...?“ Lepší by bylo, kdyby se čtenář dozvěděl, které oblasti zlepšení připadají v povahu a pak byla položena otázka: „Ve které z těchto oblastí došlo v souvislosti se vzděláváním v oblasti trivia ke zlepšení?“ (Informace o oblastech zlepšení je ve stávající verzi textu velmi kusá a neúplná.) Z hlediska výzkumu by bylo lepší nahradit tuto DVO sadou dílčích otázek, z nichž by se každá ptala na zlepšení v jedné oblasti. Ale to by neprospělo sdělnosti textu pro čtenáře. Druhá a třetí DVO: Z hlediska jasnosti zaměření obou DVO by bylo účelnější, kdybyste místo takto obecných otázek položila otázky, který by vyšly z předpokladů o usnadnění života, které jste uvedla ve vymezení daných pojmů. Např. třetí DVO by mohla třeba znít: „Usnadnila větší samostatnost klienta s ment. retard. získaná zvládnutím trivia práci personálu USP?“ Podobně druhá DVO by mohla znít: „Zlepšily se díky zvládnutí trivia podmínky integrace klientů s ment. retard. do běžného života z hlediska orientace ve vnějším světě, manipulace s penězi a ...?“ Vy byste lépe věděla, jak svá data interpretovat a čtenář by lépe věděl, o čem bude další kapitola. metodika: K <i>jednotce zjišťování</i> poznámka: Nedalo se nic zjistit přímo u klientů (třeba pozorováním ...?) Možná by se to mělo čtenáři vysvětlit – např. v poznámce pod čarou. Váš <i>výběr</i> asi nebyl „náhodný“, ale „nahodilý“. Možná jsem špatně pochopil Váš popis, ale ujasněte si to.</p>
huzlíková	30	<p>pojmy: Při vymezení pojmu „integrace“ jste do jeho obsahu nezahrnula hledisko „uspokojování potřeb způsobem obvyklým v ČR“. metodika: Vaše DVO jsou mimo jiné zaměřeny na působení koordinace institucí na integraci v jednotlivých sférách života. Při <i>zdůvodňování volby metody</i> to neuvádíte. Myslím, že chcete porozumět tomu, jak proces integrace v různých sférách probíhá a jak je to podmíněno koordinací pomáhajících organizací. Metoda porozumění se zde hodí proto, že chcete porozumět každodenní životní zkušenosti azylantů a povaze působení poměrně komplexního faktoru – koordinace atd. Nechcete dokázat, že koordinace působí (to by bylo „vysvětlování“), ale pochopit jak působí. operacionalizace: Vynechala jste DVO o koordinaci schválně?</p>
janská	10, 30	<p>Snad by bylo vhodné uvést, že pojmy „TA“, „techniky a poznatky TA“ atd. vycházejí z pojmu „léčby klientů s diagnózu schizofrenie“ a rozpracovávají jej.</p>

kosina	10	celkově: Špatně se mně s Tvým textem pracovalo, protože jsi neuvedl poznávací cíl a já jsme si ho nezapamatoval. Nebyl jsem tedy schopen posoudit, řadu věcí, hlavně, zda máš vymezeny všechny potřebné pojmy a DVO. S přihlédnutím k tomuto omezení uvádím následující. pojmy a DVO: Vůbec nejsou vymezeny pojmy a není tudíž jasné, jak jsi z poznávacího cíle DVO odvodil, případně, které DVO si (záměrně) vynechal. Máš tři DVO, ale jen dvě hypotézy? Metodika: Neuvádíš „metodu“ a „strategii“. Popisuješ techniku zjišťování, ale ne <i>techniku analýzy</i> zjištěného. Uvádíš dvě techniky zjišťování – „standardizovaný rozhovor“ a „dotazníkové šetření“. Tyto techniky se vzájemně vylučují. Nevím, jak to my-slel? Neuvádíš <i>jednotku zkoumání, jednotku zjišťování a způsob výběru</i> , případně další parametry výběrového souboru. <i>operacionalizace:</i> Hypotéza pracuje s proměnnou „věk“ a s proměnnou „zkušenost s konzumem“ („čím starší, tím méně těch bez konzumu“), ty ale uvádíš operacionalizaci proměnné „věk v době prvního experimentu“. Nemáš tedy co statisticky zjišťovat – dozvíš se, v kolika kdo poprvé konzumoval, ale hypotézu nemůžeš otestovat. Není ta první hypotéza banální? Jak jsi definoval a zjišťoval pohlaví?
mikul- ková	20, 20	metodika: Ve stati by bylo vhodné stručně vysvětlit, proč jste zvolila metodu porozumění a kvalitativní strategii. Nezmínujete se o <i>způsobu výběru</i> jednotky zkoumání a jednotek zjišťování. <i>Indikátory:</i> DVO 1: Vy na to, co schopnost koordinátora omezuje, máte přijít. Měla byste proto vymežit, co budete výše uvedenými technikami zjišťovat, abyste poznala, co tuto schopnost omezuje. Místo toho uvádíte hypotézy o faktorech, které to způsobují. U druhé DVO je to lepší – uvádíte, co budete sledovat, abyste poznala, že se programu daří nebo ne. Nenavrhujete ovšem, jak poznáte, že to je právě nedostatek v oblasti koordinace, který případně nezdarý způsobil. Spíše si zformulujte otázky, kterými dotázané rozmluvíte na dané téma, a stanovte, co budete pozorovat a co budete hledat v těch dokumentech.
schen- ková	30	jednu poznámku k operacionalizaci: myslím, že některé otázky zařazené do bodu 2 by se hodily při indikaci odpovědi na DVO 1 atd. Jedna otázka scénáře se může objevit ve u více DVO. Pokud by tyto vazby bylo třeba názorně vymežit, chtělo by to tzv. matici o třech řádcích (v každém řádku jedna DVO) a tolika sloupcích, kolik je otázek ve scénáři. U každé DVO by se označily ty otázky scénáře, které k této DVO mají indikační vztah.
škram- líková	20, 30	metodika: <i>operacionalizace:</i> Máte indikátory, ale není moc jasné, jak se na to zeptáte, V článku byste měla pospat způsob, jak jste se na to ptala.
vaško- vá	10, 30	metodika: Pořád se Vám plete pojem „metoda“ a „strategie“. Ono to souvisí, ale není to totéž. <i>Hypotézy</i> jsou pravděpodobnostní odpovědi na DVO. <i>Operacionalizace</i> spočívá ve <u>stanovení indikátorů charakteristik, které jsou uvedeny v hypotézách</u> , a operacionální podoby těchto indikátorů. Z tohoto hlediska patří hypotézy za DVO a ne až nakonec. Budí to dojem, že nerozumíte jejich úloze v procesu operacionalizace. Aby byla operacionalizace úplná, měla byste ještě u jednotlivých charakteristik uvést jejich operacionální podobu. Ale to v tomto případě není nutné. Jen jestli se to dozví čtenáři statě?
zape- talová	10, 30	metodika: Není jasné, zda <i>jednotkou zjišťování</i> nejsou kromě klientů NP také autoři textů v NP a textů internetové prezentace. Jsou to opět klienti, nebo jde o jiné osoby? <i>Operacionalizace:</i> Je to trochu složitě. Zdá se, že osobní deklarace vlivu individuálních příčin může být dobrým indikátorem působení tohoto typu příčin (vlastního zavinění). U strukturálních příčin to už není tak jednoznačné – může zde působit nějaká racionalizace vlastního chování. Asi by to chtělo vedle vlastního biografického vyprávění nějak zjišťovat sklon k určitým stereotypům. Případně se na totéž, co uvedou klienti NP dalších relevantních osob, které uvedou. Uznávám, že to není jednoduché. Bez následných rozhovorů s dalšími osobami se to asi neobejde. Je to jako při práci s klientem – je třeba vyslechnout všechny důležité účastníky situace. Hlavní je, že si tento problém už uvědomujete.

zelen- ková	10, 20	<p>pojmy: Pojem „aktivity sociální oblasti“ podle mě vymezen nemáte, resp. tento pojem máte vymezen málo specificky. Říkáte povšechně, že „a. s.o.“ jsou „praktická jednání ve vztahu ke společnosti“. Dále uvádíte řadu pojmů („solidarita“, „potřebnost“, „problémová situace“), které z poznávacího cíle přímo neoplynou, mohly by však plynout z pojmu „aktivity sociální oblasti“, pokud by ovšem byl vymezen tak, aby jeho definice nezahrnovala pouze konstatování, že jde o „praktické jednání ve vztahu ke společnosti“, ale říkala by, že jde o „takové praktické jednání ve vztahu ke společnosti, pro než je charakteristické, že je 1. zaměřeno na uspokojení potřeb potřebných a na řešení klíčových problémů města v daném období a že 2. jeho základním zdrojem je solidarita obyvatel měst a jejich dílčích skupin“. Při tomto vymezení, které jste asi měla intuitivně na mysli, by potom bylo jasné, odkud se vzala většina DVO. Ty se totiž odvíjejí od dvou Vámi neuvedených, specifických charakteristiky „a.s.o.“. Pojem „vývoj aktivity sociální oblasti“ máte vymezen opět obecně – jde Vám o nehodnotící pohled na aktivity sociální oblasti v různých časových obdobích. Nemáte ale jasně vymezena období. V DVO pak počítáte s určitými obdobími, ale nevíme, kde se vzala a proč jsou rozdělena právě tak, jak jsou. Nemáte taky ujasněný vztah mezi „obdobími vývoje“ a „registraturními obdobími“. Třetím pojmem – „vysledovat“ se na můj popud zabýváte v metodice. Metodika: Kromě toho, že stále nevyjasňujete, o jakou metodu se opíráte (Váš popis signalizuje, že asi jde o snahu „pochopit“ zaměření, charakter solidarity a aktivity z odsud plynoucí??), vyvstává v metodice závažný problém. Podle toho, co popisujete, zjišťovala jste, jaká zařízení v Ústí působila a ne jaké aktivity sociální oblasti byly vyvíjeny, na co se zaměřovaly a jaký byl typ solidarity, o který se opíraly. Zařízení a takové jejich charakteristiky, jako jsou jejich cíle, cílové populace, aktivity a okruh jejich oprávněných osob a přispěvatelů, by mohla být indikátorem charakteristik „a.s.o.“, které uvádíte v DVO. Myslím, že Vám Vaše povšechné vymezení „a.s.o.“ bránilo si tuto skutečnost uvědomit a operacionalizaci formulovat adekvátněji svému cíli.</p>
----------------	-----------	---